

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа і страхування»

Освітня програма Фінанси і кредит

Рік навчання 1, семестр 2

Форма навчання денна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 5

Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу	<u>к.е.н., доцент, Буряк Аліна Вікторівна</u>
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>кафедра фінансів (044) 527-88-90</u> <u>alina.v.bu@online.ua</u>
Сторінка курсу в eLearn	<u>https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=901</u>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні економічні реалії переконливо свідчать, що темпи соціально-економічного прогресу національної економіки залежить від стану фінансової безпеки держави. Тому, необхідною умовою ефективної у фінансовому секторі є формування у майбутніх фахівців системи знань з питань забезпечення фінансової безпеки держави як складової економічної та національної безпеки, а також її функціональних елементів. У процесі занять студенти зможуть з'ясувати концептуальні засади теорії економічної безпеки; вивчити теоретичні, організаційно-правові та практичні засади фінансової безпеки, навчитися відстежувати та попереджувати існуючі та потенційні загрози фінансовій безпеці; опрацювати методики та механізм розрахунку основних індикаторів, що забезпечують моніторинг поточного стану фінансової безпеки; розглянути методики оцінки фінансової безпеки держави з визначенням інтегрального показника, що формується на основі відповідних критеріїв та індикаторів; визначити напрями та механізми мінімізації загроз фінансовій безпеці з урахуванням стратегічних пріоритетів соціально- економічного розвитку держави.

– **Компетентності ОП:**

– **Інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми у процесі професійної, навчальної і дослідницької діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

– **Загальні компетентності (ЗК):**

– **Фахові (спеціальні) компетентності (СК):** СК 11. Здатність до виявлення аграрних ризиків, їх класифікації та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН): ПР8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1 Сутність фінансової безпеки держави як складової економічної безпеки	2/4	Знати місце фінансової безпеки у системі економічної безпеки держави Вміти опрацювати нормативно-правові документи з питань забезпечення фінансової безпеки держави Аналізувати ризики та загрози Розуміти структуру фінансової безпеки, взаємозв'язок складових і рівнів економічної безпеки.	Тестові завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач, Бізнес кейси	Виконання завдань та практичних робіт – зараховано. Модульна тестова робота в elearn.

Тема 2 Соціальна політика та забезпечення фінансової безпеки людини	2/4	Знати роль державної соціальної політики у забезпеченні фінансової безпеки людини Вміти використовувати державні соціальні гарантії та стандарти для визначення особистої фінансової безпеки Аналізувати диференціацію доходів, соціальну поляризацію, маргіналізацію суспільства та їх вплив на фінансову безпеку держави. соціальні Розуміти ступінь впливу конкретних ризиків та загроз на фінансову безпеку людини	Доповіді та колективні презентації	Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в elearn
Тема 3 Фінансова безпека підприємства	2/4	Знати критерії оцінки фінансової безпеки підприємства. Вміти діагностувати стан підприємства відповідно до існуючих ризиків та загроз фінансовій безпеці Аналізувати результативність управлінських рішень Розуміти необхідність проведення фінансової санації для забезпечення фінансової безпеки підприємства		
Модуль 2				
Тема 4 Бюджетна та боргова безпека держави	3/4	Знати сутність бюджетної безпеки та боргової безпеки як критерія ефективності бюджетної політики держави, критерії та індикатори Вміти визначати згідно методики рівень бюджетної та боргової безпеки держави Аналізувати індикатори бюджетно та боргової безпеки	Тестові завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач, Бізнес кейси Доповіді	Виконання завдань та практичних робіт – зараховано. Модульна тестова робота в elearn.
Тема 5 Податкова безпека держави	-/2	Знати критерії оцінювання податкової безпеки держави Вміти визначати ризики та загрози податковій безпеці держави та визначати її рівень Розуміти вплив податкової безпеки на фінансову безпеку держави	Доповіді та колективні презентації	Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в elearn
Тема 6 Фінансова безпека банківського сектору економіки	4/2	Знати критерії та систему індикаторів оцінки фінансової безпеки банківського сектору економіки Вміти розраховувати та аналізувати індикатори безпеки банків та банківської системи Розуміти причини виникнення внутрішніх та зовнішніх загроз фінансовій безпеці банківського сектору		
Тема 7 Фінансова безпека небанківського сектору економіки	2/4	Знати сутність, критерії та індикатори оцінки безпеки фінансового та страхового ринку Вміти розраховувати індикатори фінансової безпеки небанківського сектору згідно методики Аналізувати причини виникнення загроз фінансовій безпеці небанківського сектору економіки		
Тема 8 Інвестиційна складова фінансової безпеки	2/4	Знати сутність, критерії та індикатори оцінки інвестиційної безпеки держави Вміти розраховувати рівень інвестиційної безпеки згідно методики Аналізувати динаміку індикаторів інвестиційної складової фінансової безпеки держави		
Всього за 1 семестр				45
Екзамен				11
Всього за курс				56

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані інформаційні джерела

- Електронний курс на навчальній платформі НУБіП України: <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=901>
- Конституція України: №254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>
- Про основи національної безпеки України : закон України від 19.06.2003 р. № 964 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
- Давиденко Н.М., Мрачковська Н.К. Навчальний посібник «Фінансова безпека держави»: навчальний посібник. Київ: Редакційно видавничий відділ НУБіП України. 2020.

350 с.

- Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.
- Амосов О. Ю. Формування системи оцінки фінансової безпеки підприємств Экономика и управление. 2012. № 1. С. 8-13.
- Васильців Т. Г., Волошин В.І., Бойкевич О.Р. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія. Львів: Видавництво, 2012. 386 с.
- Васильчак С. В., Процикевич Н.В. Управління фінансовою безпекою підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.18. С. 151-153

Допоміжні

- Davydenko, N., Buriak, A., Lemishko, O., & Titenko, Z. (2020). Assessment of the financial stability level of Ukrainian agrarian corporations. Proceeding of the International Conference "Economic science for rural development". Jelgava, LLU ESAF, 53, 73-79. doi: <https://doi.org/10.22616/ESRD.2020.53.008>
- Д'яконова І. І., Петренко Ю.М. Ресурсно-функціональний підхід у дослідженні фінансової безпеки підприємства та корпоративного управління. Бізнес ін- форм. 2013. № 2. С. 188-193.
- Загорельська Т.Ю. До проблеми формування системи управління фінансовою безпекою на підприємстві. Вісник ДНУ. Сер. В: Економіка і право, Вип.2. 2013. С. 243- 247.
- Мойсеєнко І. П. Марченко О.М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства : навч. посіб. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: [б. в.], 2011. 380 с.
- Нусінова О. В. Оцінка фінансової безпеки підприємств: монографія. Кривий Ріг: Діоніс, 2011. 189 с.
- Основи формування економічної безпеки України: колективна монографія. За заг. ред. І. П. Мойсеєнко. Львів: СПОЛОМ, 2011. 208 с.
- Теоретико-методичні та прикладні засади забезпечення фінансовоекономічної безпеки: монографія. За ред. д.е.н., проф. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ. 2013. 311 с.
- Воробійов Ю.М., О. І. Воробійова О.І., Блажеви О.Г. Фінансова безпека будівельних підприємств: монографія. Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. Сімферополь: АРІАЛ, 2013. 179 с.
- Користін О.Є., Барановський О.І., Герасименко Л.В. Економічна безпека: навч. посіб. За ред. О. М. Джужі. К.: Алерта; КНТ. Центр учбової літератури. 2010. 368 с.
- Отенко І. П., Іващенко Г.А., Воронков Д.К. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Х.: Вид. ХНЕУ. 2012.
- А. В. Піхотицький. Оцінка рівня фінансової безпеки України: монографія К. Бізнесінформ. 2018.

276 - 280 с.

12. Соціально-економічна безпека: навч. посіб. [У. Б. Бережницька, О. Я. Савко] / за ред.

М. О. Данилюка та Бережницької У. Б. Івано-Франківськ: Симфонія-форте, 2016. 264 с.

13. Структурно-інституціональні трансформації та економічна безпека держави : монографія. За ред. О. С. Власюка, А. І. Мокія. Львів: Апріорі, 2012. 836 с.

14. Сухоруков А. І., Мошенський С.З., Петрук О.М. Національна економічна безпека: навч. посіб. За ред. д.е.н., проф. А. І. Сухорукова. Житомир : ПП «Рута». 2010. 384 с.

15. Чухно А. А. Леоненко П.М., Юхименко П.І. Інституціонально-інформаційна економіка. К. : Знання. 2010. 687 с.

Інформаційні ресурси

1. ЛігаБизнесИнформ. Режим доступу: www.liga.net. С. 235 – 238. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Партин Г. О. Фінансова стратегія у системі управління фінансами підприємств [Електронний ресурс] / Г. О. Партин, О. Я. Митрухіна
3. Підхомний О. М. Типологія загроз фінансовій безпеці суб'єктів підприємницької діяльності [Електронний ресурс] О. М. Підхомний, Н. О. Микитюк, І. П. Вознюк. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Право. Україна. – Режим доступу: www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html/.
5. Сервер Верховної Ради України. – Режим доступу: portal.rada.gov.ua.
6. Статистична інформація // Сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. Ткачук Т. Характерні особливості конкурентної розвідки та промислового шпигунства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.personal.in.ua/article.php?id=451>.
7. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
8. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
9. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
10. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.
11. Офіційний портал Державної податкової служби України. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>.
12. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
13. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
14. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
15. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>.
16. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>.
17. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.